

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto V. - Štev. 26

Gorica - 25. junija 1953 - Trst

Izhaja vsak četrtek

PISMO IZ TRSTA

Trst, 22. junija 1953.

Stvar, ki nas danes zanima, je spet naše šolsko vprašanje. »Katoliški glas« je načel to vprašanje s tako odločnostjo, da je vzbudil precej veliko pozornost ne samo pri Slovencih. Zdi se pa, da je zdaj nastopil čas, ko moramo biti nad vse odkritosrčni. Danes bi radi spregovorili tako odkritosrečno besedo na tri strani.

Prva odkritosrečna beseda velja načelniku Prosvetnega urada gospodu prof. Faddu. Najprej Vam pove, da nimamo proti Vam nikake osebnosti. Saj pisce naših članov Vas bržkone osebno ne poznajo. Na mestu, ki ga zavzimate, ste pokazali toliko sposobnosti, da gojimo do Vas čustva spoštovanja. Vi ste mož odločnosti in poguma. Toda dolžni smo biti odkritosrečni in Vam povedati, da se bo Vaša odločnost in da se bo Vaš pogum razbil, kot bi zadel na kraško skalo. To pa iz dveh vzrokov. Prvi vzrok ni Vaša osebna krivda. Vaša vlada Vas je poslala z načrtom, da prej ali slej slovensko šolo v Trstu sprejete v tak položaj, da ne bo več kazila italijanskega lica tržaškega mesta. Napravili ste načrt. Pri izvaajanju tega načrta je bilo usodno tudi to, da ste se nekoč kot vojak bojevali na tej zemlji. Bili ste uverjeni, da je Vaše delo samo nadaljevanje prve svetovne vojne. Zato ste si dovoljevali tudi vojno taktiko in vojne zvijače. Šolo ste hoteli notranje razkrojiti, se obdati z ljudmi, ki sicer znajo nekaj slovenskih besed, ki pa ne čutijo pripadnosti k slovenskemu kulturnemu občestvu in bi bili pripravljeni celo na slovenski šoli zasledovati koristi italijanskih raznarodovalnih teženj... Ni naša pravica, dajati nasvete. Če pa boste uvideli morebiti, da je nečestno nadaljevati nad slovenskim narodom fašistično nasilje na šolskem področju in da bi bilo bolj častno popraviti to, kar je preteklost zagrešila, če boste to svoje spoznanje povedali svoji vladi in boste pogumno izvajali posledice, Vas bomo ohranili tržaški Slovenci v najlepšem spominu.

Druga naša beseda velja slovenskim staršem. Eno šolsko leto je spet za nami in kaj kmalu bo začela borba za slovenskega otroka za naslednje leto. Za starše slovenskih otrok ni lahka naloga. Skoro vsi delodajalci, ki nam režejo kruh, so Italijani. Na delu so tudi iredentistične organizacije, zlasti Lega Nazionale, marsikaka družina pa nujno rabi gnotne podpore. Vsi seznam prebivalstva in slovenskih otrok so v rokah italijanskih uradnikov, zato te organizacije kaj hitro izsledijo naslove staršev, ki imajo otroke za šolo. Borbo za slovenskega otroka vršijo Italijani po načrtu in z velikimi denarnimi sredstvi. Če bi bil De Gasperi porabil ves tisti denar za stradalajoče ljudi v italijanski republiki, bi bil morebiti volilni izid 7. junija drugačen. Slovenskim staršem je treba zaključiti: politična situacija se spreminja. V Italiji ne gre več vse tako gladko. Pomnite, da šolate otroke za bodočnost. Tudi neusahljiv vir italijanskega podpora tržaškim iredentističnim društvom bo splahnel. Slovenskega otroka nazaj v slovenske šole! Te počitnice moramo na delo vsi, ki nam je bodočnost Slovencev v Trstu pri srcu! Vse kulturne, politične in druge slovenske organizacije naj napravijo načrt za letošnje počitnice! Vsakega slovenskega otroka je škoda.

Zadnja današnja beseda pa velja tistim, ki nosijo odgovornost za u-

pravo tega ozemlja. To odgovornost je prevzel Varnostni svet Združenih narodov. Ta je imenoval za svojega zastopnika v Trstu g. gen. Winter-tona. Tržaški Slovenci imamo do njega veliko zaupanje. Saj je pokazal svojo nepristranost posebno ob italijanskih izgredivih lani ob obletnici trostranske izjave. Toda postopanje g. generala je mogoče razumeti edino, če vemo, da mora vršiti svoje delo v okviru lanskimi londonskih sklepov. Po teh sklepih upravljajo to ozemlje italijanski višji uradniki, angleški general daje tem uradnikom le elegantno etiketo. Mi smo vsi prepričani, da je g. general sprejel z veliko nevoljo londonske sklepe, ker mu zelo ovirajo pravično upravo tega ozemlja. Saj so uvideli celo italijanski iredentistični krogi v Trstu, da je poslovanje teh funkcionarjev, ki jih je poslala rimska vlada, škodljivo pravilnemu razvoju tržaškega življenja. Dokler jih rimska vlada sporazumno z Londonom ne odpokliče, je treba vsaj v okviru danih možnosti skrbeti, da se ne dela prevelika škoda. Med drugim velja to tudi za področje Prosvetnega urada. Slovenska šola mora v okviru zakonov priti pod upravo Slovencev. Osnovati se mora poseb-

ni upravni oddelek za slovenske šole. Ustanoviti se morajo stalna službena mesta. Vsi uslužbenci na slovenski šoli morajo dobiti možnost, da napredujejo do stalnega službenega položaja, da lahko brez skrbi vse svoje sile posvetijo šoli. To za-delo morajo vzeti v roke pravni in strokovni veščaki, da se povoljno reši. Med temi veščaki morajo sodelovati tudi slovenski ljudje, ki poznajo potrebe slovenske šole in lahko g. generalu nudijo koristne nasvete.

Dokler smo se mogli zatekati v šolskih zadevah k zavezniškemu častniku, smo marsikdaj obzirno molčali ter čakali boljših časov. Sedaj pa se ne bomo zadovoljevali več s praznimi obljubami. Uporabili bomo v svoji borbi tudi sredstva, ki bodo zahtevala žrtev. Ni nikakega razloga, da bi odlašali z rešitvijo. Vojška uprava mora hiteti. Saj so zapadni zavezniški tisti, ki pritiskajo na Italijo in Tita, da se sporazumeta. Kako naj Tito na take poizkuse kaj da, ko vidi, da Vojška uprava niti slovenski šoli v Trstu ne more zagotoviti mirnega in varnega obstoja. Dokler se šolsko vprašanje v Trstu ne uredi na zadovoljiv način za Slovence, je vsak načrt za kak sporazum brez smisla. Zato zahtevamo takojšnjo ustanovitev samostojne slovenske višje šolske uprave.

Upor v Vzhodni Nemčiji

Po uporih, ki so izbruhnili ob priliki valutne reforme v Češkoslovaški, je prišlo sredi preteklega tedna do še veliko hujših uporov zoper komunistično oblast v vzhodnem Berlinu in v raznih mestih ostale Vzhodne Nemčije. Ti upori so terjali na desetine človeških življenj in na stotine ranjenih.

V vzhodnem Berlinu je prišlo do demonstracij in izgrediv v torek 16. t. m. in posebno v sredo. Povod za demonstracije so dale tako zbrane delovne norme, ki so jih zadnji čas povišali, ne da bi pri tem zvišali delovske mezde. Glavni vzrok demonstracij pa je treba iskati v splošni nezadovoljnosti nemškega ljudstva, ki je prišlo pod sovjetsko okupacijo in ki prenaša z gnevom v srcu že osem let neznošni komunistični jarem.

Zanimivo pri zadnjih dogodkih je to, da so nastali, ko so bile sovjetske oblasti na tem, da spremenijo svojo dosedanje politiko napram nemškemu ljudstvu, in ko so sami priznali zgrešenost te politike, posebno na verskem in gospodarskem polju. S tem so nekako s prstom pokazali na glavnega krivca vsega gospodarskega in drugega zla, to je na sedanjo komunistično vzhodnonemško vlado s predsednikom Grotewohlom na čelu.

Zato je razumljivo, da so bile demonstracije naperjene prvotno zoper sedanjo komunistično vzhodnonemško vlado, a so se kmalu spre-vrgle v očiten upor zoper sovjetsko oblast, posebno ko je ta poslala svoje oborožene sile s tanki in topovi ljudski policiji na pomoč.

Prišlo je do hudih izgrediv pred vladno palačo, kjer so zahtevali demonstranti odstop ministrskega predsednika Grotewohla in komunističnega tajnika Ulbrichta ter s kampanjem obsuli okna vladne palače.

Ljudska policija je poskušala razkropiti razjarjeno množico, a ni uspela. Mnogi policisti so se celo bratili z demonstranti, drugi so zopet porabili priliko ter jo popihali v zapadni Berlin.

Policiji so prišle ruske čete na

pomoč. Nastopili so sovjetski tanki T-34 ter razganjali neoboroženo množico. Pri tem so povzeli dva demonstranta, ki se nista mogla pravočasno umakniti.

Prišlo je tudi do streljanja, pri čemer je bilo kakih 16 mrtvih in par stotin ranjenih. Sovjetski poveljnik vzhodnega Berlina je proglasil obsedeno stanje, prepovedal demonstracije ter vsako zbiranje več kot treh oseb na prostem. Uvedel je policijsko uro od 9. zvečer do 5. zjutraj.

Berlinsko delavstvo je napovedalo splošno stavko ter se drugi dan kljub obsednemu stanju zgrinjalo na ulice. Več kot sto tisoč vzhodnih Berlinčanov je demonstriralo po mestu, obračalo in zažigalo avtomobile, trgalo tramvajске žice, zažigalo poslopja.

Sovjetske oblasti so spravile medtem v vzhodni Berlin dve oklepni diviziji ter s silo zadušile upor.

Podobni izgredivi so se vršili po vseh večjih mestih Vzhodne Nemčije.

Kdo rešuje krščansko demokracijo v Italiji

Kmalu po volitvah 7. junija se je v Gorici slišala opazka, da so tuje glasovali za Italijo, Italijani pa za boljševike. To je v veliki meri res. Stranke sredine, ki so dobile 7 poslancev večine, se morajo za to zmagati najbolj zahvaliti ravno narodnim manjšinam. Te so namreč skoro kompaktno volile za svoje narodne stranke, ki so povezane s krščansko demokracijo. Tako je tirolska Volkspartei prinesla De Gasperi-jevi stranki tri poslance, manjšina iz Valdaosta pa enega. Slovenci v Benečiji, v Kanalski dolini in tudi na Goriškem so prav tako v veliki večini glasovali za KD ter s tem pomagali, da je zmagala. Gotovo je, da bi Slovenci za svojo demokratično stranko glasovali prav vsi kompaktno kot Tirolci, če bi tako stranko imeli. V tem primeru bi ital. demokracija lahko vedno računala na veliko večino slovenskih glasov. Tako pa se je izkazalo, da slovensko ljudstvo, kljub vsem opominom od strani Cerkve, vedno bolj sili v kominformizem. Bele glasovnice in porast kominforma med

je, toda novice o teh izgredivih prihajajo le počasi na dan. Celotno komunistični listi priznavajo, da je bil upor splošen. Pravijo tudi, da je bila večina nasilstev naperjena zoper urade komunistične stranke, zoper vladna poslopja, državne magazine z živili in zoper privatna stanovanja raznih zasvoženih komunistov.

Komunistični tisk poudarja, da so nemire zanetili fašistovski agenti po načrtih, ki so bili izdelani v zapadnem Berlinu, kar je seveda le prazen izgovor, ki naj bi razložil upor vzhodnonemškega prebivalstva zoper komunistični režim.

Težki dogodki v Vzhodni Nemčiji so močno odjeknili po vsem svobodnem svetu. Vsi časopisi prinašajo obširna poročila o vstaji vzhodnonemških delavcev in ostalega ljudstva ter kažejo na ta upor kot na jasn dokaz o nevdržnih razmerah, ki vladajo več ali manj v vseh deželah, ki so padle pod komunistični režim.

Nami so vsem znak, da dosedanja demokracija politika do slovenske manjšine ni bila prava, saj si je odtujila toliko glasov, ki jih je dobila še leta 1948. Če bodo tukajšnje oblasti še naprej vodile tako politiko do slov. manjšine, kot so jo od leta 1948 naprej, ni težko prerokovati, da si bodo demokratične stranke še bolj odtujile slovenske volivce. Dobili bodo na mejah domovine čvrsto gnezdo kominformistov.

Si ital. demokratizmi tega želijo? Človek bi sodil, da bi jim kaj takega ne bilo neljubo, da bi le slovenski kominformisti postali tudi Italijani. Tako sodimo iz pisanja lista »Giornale di Trieste«, ki je pred volitvami napadel č. g. Vidmarja zato, ker je prejšnja leta misijonaril po Benečiji. Seveda, če bi ta gospod bil v službi kominforma bi »Giornale« molčal, ker je pa v službi našega Gospoda Jezusa Kristusa ondodnemu ljudstvu oznanjal evangelij v njegovem domačem jeziku, se je temu listu zameril. Prav tako so se mu zamerili verniki iz štandškega in

Južni Korejci so izpustili protikomunistične ujetnike

Na Koreji je nastopil pretekli teden dogodek, ki bo zakasnil ali morda celo onemogočil sklenitev premirja.

Južnokorejski predsednik Singman Rhee, ki se na vse načine upira sklenitvi sedanjega premirja, je uresničil eno izmed svojih groženj s tem, da je ukazal v sporazumu s svojo vlado izpustiti na svobodo vse korejske ujetnike, ki se nočejo vrniti pod komunistično oblast. O tej svoji odločitvi se je med drugim takole izrazil: »Na podlagi konvencije človeških pravic bi morali biti nekomunistični severnokorejski ujetniki že davno osvobojeni. Zato sem na svojo osebno odgovornost odredil, da se danes 18. junija 1953 osvobodijo vsi nekomunistični ujetniki. Razlogi, zaradi katerih sem se za to odločil, ne da bi se bil prej posvetoval s poveljnikom ZN in z drugimi prizadetimi oblastmi, so preveč jasni, da bi jih bilo treba razlagati. Guvernerji in policijski poveljniki raznih provinc so dobili navodila, da se ta osvoboditev ujetnikov izvrši v najboljših okoliščinah. Zaupam v naše ljudstvo in v naše prijatelje, da bodo sodelovali

pri tem na način, da ne pride do nobenega neprijetnega nesporazuma.«

Iz raznih vojaških taborišč, ki so jih stražili večinoma južnokorejski vojaki, je že v prvih dneh pobegnilo skoro 27 tisoč ujetnikov. Pri tem je izgubilo življenje 30 ujetnikov, deloma zaradi gneče, deloma vsled strelcev, ki so prihajali od zunaj in ki so imeli namen odvrgniti pozornost straž od ujetnikov ter olajšati tem njih pobeg.

Osvoboditev protikomunističnih ujetnikov je presenetila zavezniško poveljstvo na Koreji ter vodila tudi v krogih ZN pravo nevoljo, in to tem bolj, ker se je vse to izvršilo v trenutku, ko so vsi pričakovali, da pride v kratkem do podpisa premirja in s tem tudi do konca sovražnosti.

Sovjetska agencija »Tass« je označila izpustitev ujetnikov za izzivalno dejanje Singman Rheejeve klike. Pekinški radio je poudaril, da bodo južni Korejci s temi ujetniki postavili lahko dve novi diviziji, obenem pa je obtožil Amerikance popustljivosti in sodelovanja pri tem begu.

Medtem je Singman Rhee poslal Eisenhowerju pismo, v katerem obžaluje, da so Amerika in ZN pozabili na namen vojaškega nastopa na Koreji, ki je v ustvaritvi zedinjene, neodvisne in demokratične Koreje. O sedanjem premirju pravi, da pomeni za Korejo obsodbo na smrt.

V Washingtonu je sklical predsednik Eisenhower nacionalni varnostni svet, po čigar posvetovanju se je zunanji minister Dulles takole izrazil: »S predsednikom sva pregledala položaj, ki je nastal zaradi enostranske odločitve s strani Korejske republike glede prežgodnje izpustitve severnokorejskih vojni ujetnikov. To dejanje pomeni kršitev oblasti poveljstva ZN, ki jo je tudi korejska republika priznavala.«

Pričakovalo se je, da bo komunistična delegacija za premirje izrabila korak Singman Rheeja. V pismu na vrhovnega zavezniškega poveljnika gen. Clarka protestirata oba komunistična generala zoper enostransko odločitev južnokorejskega predsednika ter očitata, da ima poveljstvo ZN glede tega veliko odgovornost. V pismu sprašujeta, ali je zavezniško poveljstvo v stanu kontrolirati vojsko in vlado Južne Koreje, ter zahtevata jamstva, da se bo tudi Južna Koreja držala premirja, ko bi to stopilo v veljavo. Poleg tega zahtevata oba generala, naj sile ZN polovijo ubegle ujetnike in naj se njihovo poveljstvo obveže, da bo preprečilo za naprej podobne incidente.

Seulski radio je pa naznanil, da je dobila južnokorejska policija nalogo, da se mora upreti, ako bi kdo poskusil poloviti pobegle ujetnike. Namestnik prvega ministra pa je celo zahteval od gen. Clarka, da izpusti vse ostale protikomunistične ujetnike, tudi tiste, ki so jih zavezniške čete zopet polovile.

Tak približno je bil položaj na Koreji ob začetku tega tedna. Kak bo njegov nadaljni razvoj, bomo kmalu zvedeli.

devinskega dekanata, ker so v nedeljo pri procesiji molili in peli v svojem jeziku. Za sedaj jim se prizanaša, toda ob prvi priliki jih bo poslal na goriški grad kot prve primerke v osnvljavajoči se zverinjak. Tako vsaj smo mi razumeli njegovo »nedeljsko pohajkovanje«. V vsakem oziru je tako pisanje v »Giornale di Trieste« zelo »krščansko« in »demokratično«.

Peta nedelja po binkošnih

Iz svetega evangelija po Mateju
(Mt 5, 20-24)

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Ako vaša pravičnost ne bo obilnejša ko pismoukov in farizejev, ne pridete v nebeško kraljestvo. Slišali ste, da se je reklo starim: 'Ne ubijaj! Kdor pa ubije, pride pred sodbo. Jaz pa vam pravim: Vsak, kdor se jezi na svojega brata, zasluži, da pride pred sodbo; in kdor reče svojemu bratu ničevrednež, zasluži, da pride pred veliki zbor; kdor pa reče brezbožnež, zasluži, da pride v peklenški ogenj. Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar tam pred oltarjem in pojdi, da se poprej spraviš s svojim bratom, in potem pridi in daruj svoj dar.«

NOTRANJOST SRCA

Ne smemo se čuditi, če so farizeji sovražili Kristusa, kakor so ga pač mogli. Nobeden bolj ne sovraži, kakor hinavec. Javni nasprotniki si le končno podajo roko v spravo. V boju med hinavščino in resnico pa je večno sovražstvo, ki ne bo nikdar prenehalo. Od pobeljene navidezne svetosti in pravičnosti farizejev ni nobene poti in nobenega mostu k Bogu.

Gospodova beseda je strahotno jasna: »Če vaša pravičnost ne bo obilnejša... ne pojdete v nebeško kraljestvo.«

Farizeji so bili ljudje z dvojno dušo. Ena, kakor v resnici je, druga, kakor je za prilike bila primerena. Ljudje z dvojnim obrazom: en obraz na razpolago, da se natakne primerno za priliko in se gre z njim na ceste in trge. In gorje tistemu, ki bi si drznil jim to masko strgati iz obraza. Njih sovražnik postane, vreden je smrti. Pravi obraz pa služi samo med štirimi stenami svojega stanovanja.

Zveličar pravi, da ta navidezna svetost nič ne pomeni. Ne zadošča, da greš v družbo v beli obleki, če je srce umazano. Ne zadošča postreči Bogu z »odobrenimi in garantiranimi« dobriimi deli, da bi bil ta prisiljen potem po bogve kakšnih paragrafih odpustiti pomanjkljivosti. Božje odločitve grede globlje. Gre do v dna duše, ki ga pozna človek sam in Bog edini, noben drug ne. Na tem področju nastajajo prve misli, prvi spočetki naših dejanj.

Ko je Jezus prišel na svet, ni našel onega duha, kakor bi ga moral najti. Ne sicer, kakor da bi duh ljubezni, ki vsako delo poživlja, nikdar ne bi prišel na izvoljeni narod. Zgodovina predkrščanskega sveta nam je zapustila v svoji tradiciji lepa in plemenita dela človečnosti. Toda preko te meje poganstvo s svojo ljubeznijo ni prišlo, že za to ne, ker ni poznalo postave, ki bi vse združevalo v bratski ljubezni, katerim je oče Bog sam.

Kristus pa hoče človeštvu svojega novega kraljestva dati zakon, ki ne veže samo zunanjih človekovih dejanj, marveč tudi notranje utripe srca. Bog je samo tedaj tvoj Oče, kadar je bližnji tebi brat. In tvoj dar je Bogu vseh samo tedaj, če si s svojim bratom na čistem v vsem. Zakaj, če ni pravega razmerja med teboj in bratom, tedaj tvoje srce ni pri Bogu in ne daruj svojega daru Bogu. Ne pokažeš resnosti s takim darom. Ne moreš pred večno lučjo oltarja, ki ti naznanja pričujočega Boga, dvigati svojih rok k Bogu, če si jih dvignil nad svojega brata in jih nisi ponovno dvignil v prošnji do odpustanja. Umij svoje roke v kopeli sprave in odpustitve.

Ko bi se današnji evangelij izvrševal, bi pomenilo to raj na zemlji. Vsem nesrečam, vsem solzam in grozam bi bil dan konec. A realnost današnjih dni ni veliko rešila od

zapovedi ljubezni, zapisani v evangeliju. Mnogo se govori o čustvih odpustanja, usmiljenja, a se za to besedo skriva prikrivanje zločina, pa čeprav se apelira na evangelijsko usmiljenost Gospodovo. Vse poravnati ni vedno prav, ker se tako daje potuha onim, ki hočejo zlorabljati dobroto bližnjega. Tudi Kristus ni bil vedno za poravnavo. Klical je

Zmagoslavje evharističnega Kralja v Gorici

Bog bodi zahvaljen! S temi besedami je naš gorški nadškof zaključil zmagoslavno pot evharističnega Jezusa. In tej zahvali se pridružujemo tudi mi vsi, ki smo bili priča veličastnemu sprevodu evharističnega Kralja skozi naše mesto.

Že ves teden so slovesno pritrkovali zvonovi, bajno razsvetljene cerkve so vabile vernike v počastitev Jezusa v presveti Evharistiji, prihajali so škofje in samopapežev odposlanec, kardinal Tisserant je počastil s svojim prihodom evharistično slavo. V mestu je vladalo praznično razpoloženje. Bil je teden velikih milosti in velike božje ljubezni.

Italijanski verniki so imeli svoje slovesnosti v cerkvi Srca Jezusovega, kjer jim je vsak večer govoril škof Zaffonato iz mesta Vittorio Veneto. Posebno lepo so zaključili dan otrok. Nepregledne vrste mladine so stopale mimo nas in preplavile ves trg pred cerkvijo Srca Jezusovega. Msgr. Zaffonato je imel nanje prisrčen nagovor. Nato je tisočglavi zbor otrok obljubil Jezusu zvestobo in ljubezen. Zadnji dan tedna je bil posvečen bolnikom. Zbrali so se v velikem številu v cerkvi Srca Jezusovega, mnogi izmed njih na nosilih, in po sv. maši so prejeli blagoslov z Najsvetejšim. Velicasta nedeljska sv. maša, ki jo je daroval sam kardinal Tisserant, je zaključila slovesnosti v cerkvi Srca Jezusovega. Čez 100 pevcev je pod vodstvom prof. Lipizerja in ob spremljavi orkestra z vso dovršenostjo izvajalo Perosijevo »Prvo pontifikalno« mašo.

Kakor za italijanske vernike, tako je bilo bogato preskrbljeno za slovenske. V gorški stolnici smo imeli vsako jutro pred izpostavljenim Najsvetejšim sv. mašo s petjem. Med mašo pa nam je govoril č. g. misijonar Vidmar, ki je s svojo izrazito besedo vnel v naših srcih ljubezen do evharističnega Jezusa. V sredo smo imeli dan za dekleta. V velikem številu so se zbrale zvečer v domu Brezmadežne. Po uvodnih besedah voditelja Marijine družbe, ki je še posebno poudaril veliki pomen ustanovitve gorške nadškofije za naš Slovence, je nastopil dekliski zbor in nam zapel dve lepi evharistični pesmi. Za tem je gđ. Zora Piščane v lepem govoru prikazala navzočim eno glavnih vprašanj dekliskih src: vprašanje ljubezni. Mira Brajnikova nam je nato dovršeno lepo zapela »Magnifikata«. Sledil je izklesan govor č. g. Mirka Mazore, o lepoti in bogastvu, ki ga prinaša v naša srca evharistični Jezus. Prav tako je lepo uspel večer za matere v petek. Na tem večeru sta našim materam govorila ga. Ljubka Sorli in č. g. misijonar Vidmar. Udeležence so slišale toliko lepega, da so od tega večera odnesle najboljše vtise.

In prišla je nedelja, ki je kronala s triumfom tako skrbno pripravljen evharistični kongres in obenem zaključila jubilejno dvestoletnico gorške nadškofije. Slovesno pritrkovanje zvonov nas je že na vse godaj zbudilo v sončno jutro. Tako lepo in slovesno niso naši zvonovi še nikoli peli. Gorška stolnica se je napolnila s slovenskimi verniki kakor le redkokdaj. Velicasto so odmevale evharistične pesmi v to praznično razpoloženje. Izredno velika je bila udeležba vernikov pri obhajilni mizi.

Visek vsega slavlja pa je dosegla popoldanska procesija z Najsvetejšim. To je bilo veličastno zmagoslavje evharističnega Kralja, kakršnega Gorica ni še doživela. Iz vse nadškofije in iz najoddaljenejših vasi so se zgrinjale množice v naše mesto. Po večer- nica v stolnici je gorški nadškof dvignil Najsvetejši v slovesna procesija, se je začela pomikati po praznično okrašenih gorških ulicah, med dvema strnjenima vrstama vernikov, ki so od blizu in daleč prihiti počastiti evharističnega Jezusa. Takoj

»blagor«, pa je tudi odločno dejal »gorje vam...« Ene je v svetišče vabil, druge preganjal iz hiše božje. Sveto usmiljenje opazujemo na njem, pa tudi sveto jezo. Kristus hoče imeti može okrog sebe, ne pa mehke omahljivce.

Lepo je sicer pri pogrebu trditi o umrlem: Naš pokojnik nima in ni imel nobenega sovražnika. Ko bi le vedno tako bilo! Na Kristusa grob tega ne bi mogli zapisati. Tvoja roka pa bodi roka miru. Bratska roka za vse, ki jo potrebujejo. Istočasno pa mora tvoja roka vihteti božji meč, ko je potrebno braniti pravice božje brez kompromisov. Zato naj bosta v tvoji duši zapisani dve besedi: Otrok miru in borec božji sem in bom!

za Najsvetejšim je stopal kardinal Tisserant, pred Najsvetejšim pa škofje iz Belluna, Vidma in Concordie, in dolga vrsta duhovnikov. Med petjem evharističnih pesmi, med molitvijo in godbo se je pomikal nad dve uri trajajoči veličastni spre- vod pobožnih vernikov proti gorškemu

KARDINAL TISSERANT

Travniku. Tudi Slovenci so bili številno zastopani, najhobito gorški kakor tudi verniki iz šandreskega in devinskega dekanata. Peli smo in molili, zavedajoč se slovesnosti in pomembnosti tega slavlja in obenem tudi v duhu zastopali še one naše sestre in brate onstran železne zavese, ki so se vedno verniki naše nadškofije, čeprav sedaj pod drugim ordinarijem in v težkih verskih razmerah. Ta naša boleča misel je našla odmev tudi v govoru g. nadškofa Ambrosija in kardinala Tisseranta. Ko je desetisočglava množica preplavila trg sv. Ignacija in so Najsvetejši postavili na vrhu, krasno ozaljšan oltar, ob katerem so dobili prostor vsi višji predstavniki verskih in svetnih oblasti, vse cerkvene zvestave, in je gorški nadškof podelil množici trikratni blagoslov z Najsvetejšim, je imel na zbrane vernike priložnostni govor. Ko se je zahvalil za ta zmagoslavno dan in se spomnil prvih oznanjevalcev, ki so nam iz Ogleja prinesli luč sv. vere, se je ozrl še na slovenske vernike onstran meje in pohvalil njih živo vero, ki kljub vsemu preganjanju še živi v njihovih srcih. Za njim je spregovoril kardinal Tisserant, kateremu so še posebno pri srcu vzhodni slovanski narodi, saj jim posveča še vedno ves svoj trud, delo in ljubezen kot vodja vs. kongregacije za vzhodno Cerkev. Ves njegov govor je bil posvečen predvsem tem narodom, tej molitvi in trpeti Cerkev, nad katero je prosil blagoslova božjega, da bi še nadalje vztrajala v veri svojih očetov.

Se dolgo v noč se ni pomirilo praznično razpoloženje množic. Ko so z gorškega gradu svignili proti nebu prvi umetni ognji, se je na trgu prikazal sam kardinal Tisserant, ki je potem do konca prisostvoval zanimivi igri svigajočih isker pod zvezdno nebo. Ljudstvo, ki je kardinala opazilo, ga je prisrčno pozdravljalo in, če ko se je spet umaknil v škofijsko palačo, se je moral še in še prikazati na balkonu palače, od koder je zbrani množici podelil še zadnji blagoslov.

Dnevi evharističnega kongresa bodo ostali s svetlimi črkami zapisani ne samo v zgodovini gorške nadškofije, ampak tudi v srcih vseh vernikov, ki jim je bila dana milost, da so dočakali te izredne božje dneve.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

ZA KATOLIŠKI DOM

Dve prireditvi

Ameriški odbor za postavitve Katol. doma v Gorici je v nedeljo 10. maja na ameriški materinski dan organiziral poseben prosvetni večer, na katerem so igrali Finžgarjevo igr. Razvalina življenja. Čisti izkupiček je šel za Katol. dom v Gorici. Igr. so igrali razni rojaki iz Clevelanda in New Yorka in Slovenskem narodnem domu v Clevelandu.

V »Pismu« št. 3 pa smo brali drugo raz-

veseljivo vest, da so tudi naši rojaki na Angleškem začeli zbirati prispevke za Katoliški dom v Gorici. Še več, v nedeljo 7. junija so na »Golders Green« v Londonu po običajni procesiji s sv. Rešnjim Telesom organizirali »Veliko tombolo« v korist Katol. doma v Gorici.

Upamo, da bomo v kratkem o teh prireditvah lahko kaj več poročali. Za sedaj najlepša hvala našim rojakom po svetu, ker nas niso pozabili. Vsem drugim pa kličemo: Posnemajte jih!

Iz življenja Cerkve

Naši misijonarji

V INDIJI vodi o. Stanko Poderžaj (jezuit) ozemlje, ki naj postane samostojni slovenski Bengalski misijon. Zdaj dokončuje gradnjo cerkve v Khariju. Na istem ozemlju po vsej priliki deluje tudi o. Viktor Sedej D.J.Oo. Alojzij Demšar in Jože Cukale sta v velikem jezuitskem kolegiju sv. Frančiška Ksaverija v Kalkuti. Pri vodstvu Misijonske tiskarne v sosednji škofiji Ranči sodeluje o. Janez Ehrlich, katerega rodna sestra dr. Gabrijela Ehrlich je blizu tam misijonska zdravnica. Oba sta iz Zabnice.

Ravnatelj sirotišnice v Tirupatturju je g. Pavel Bernik, salezijanec; tamkaj bo letošnjega leta posvečen v duhovnika bogo-slovce Ignacij Kustec, ki sedaj študira na severu Indije v Assamu.

Od redovnic delujeta na področju Bengalskega misijona m. Magdalena Kajne in s. Stefanija Urih. V Assamu je s. Terezija Medvešek, v Bombayju s. Konradina Resnik, na jugu Indije m. Marija Fink FMM, na severu pa dr. Mirjam Zalaznik.

V Bengalski slovenski skupini najdemo še brate Leopolda Vidmarja, Lukana, ki delujeta v Kalkuti oziroma nje okolici, in Franceta Drobnica ter Janeza Udovca, ki sta visoko pod Himalajo v Kurseongu in Dardjelingu. Vsi so jezuiti. Jezuit je tudi brat Ivan Čermek v Mangalore v južni Indiji.

Od salezijanskih bratov je v Indiji že nad 15 let br. Jože Kramar, zdaj mizarski mojster v salezijanski industrijski žali v Mandalayu (Birma), br. Ludvik Zabret in pa br. Ivan Kespert.

AFRIKA. - Egipt je delovno področje o. Valentina Vehovca, frančiškana, ki je voditelj misijonskih šol v Esnehu. O ostalih slovenskih duhovnikih in redovnicah v Severni Afriki ni jasnosti o njih misijonskem delokrogu, kot smo omenili.

V BELGIJSKEM KONGU se trudita brata Marcel in Karel Kerševan, lazarista, prvi 20 let, drugi pet.

V JUŽNI AFRIKI najdemo v Transvalu najprej skupino slovenskih Misijonarjev Sinov Presv. Srca Jezusovega. O. Franc Bratina je ponovno tamkaj, še bolj novinec je o. Albin Kladnik; stalno in morda najdalje od njih pa deluje tam brat Valentin Poznic.

V istem delu Črnege kontinenta so štiri oblatinje sv. Frančiška Saleškega, in sicer s. Elizabeta Pogorelec, Marija Vincencija Novak, Benigna Steh in, Alojzija Steh, prav tako dve ursulinki, m. Ksaverija Lesjak in Brigita Bregar.

JUŽNA AMERIKA: Okrog 20 let že žive za Indijance rodu Kulupi v Paragvaju mariborske šolske sestre mm. Serapija Černe, prednica Misijona San Leonardo; Tobja Fideršek (v misijonu San José), Maksencija Vresnik, Evfrozina Jures in Agripina Stemberger.

Tu niso vsi nekateri duhovniki in redovnice ter bratje v severni Afriki, ker ni točno ugotovljeno, ali je njih delokrog misijonski ali ne. Tudi ni vseh tu nad 20 misijonskih delavcev, večinoma duhovnikov, redovnic in bratov, ki so bili izgnani iz rdeče Kitajske.

„Times“ o komunistični politiki do cerkva

»Times« piše o neusmiljenem preganjanju cerkva v komunističnih državah. Na naznanilo iz Sofije, da bodo ustanovili v Bolgariji cerkveni patriarhat, pravi »Times«:

»Če si predstavljamo svet kot torišče brezkončnega razrednega boja, kjer je glavna umetnost ta, kako se polastiti in kako izvajati oblast, in kjer je vera samo sredstvo v rokah tistih, ki imajo oblast, je čisto jasno, kaj oblastniki pričakujejo od cerkva. Služiti bi morale državi, morajo prilagoditi svojo organizacijo in nauk svoji novi nalogi, to je, da služijo novemu gospodarju. Naposled, ko bo končno ustanovljena mitična brezrazredna družba, bodo morale

sicer izginiti, toda do takrat bo preteklo še mnogo časa. Medtem pa je njihovim nadškofom in metropolitom dovoljeno, da lahko postanejo patriarhi, če se znajo podvreči in če se cerkve prilagodijo državi.

Če pa se nečje prilagodijo, nastopijo proti njim kot proti sovražnikom države, kajti čisto naravno je, da smatrajo vztrajanje pri celovitosti verskega življenja za zlobno protidržavno politiko, ker pač ne priznavajo verskemu čustvovanju absolutne veljavnosti, ampak vidijo v njem samo izživiljanje, ki bi ga bilo treba prilagoditi okoliščinam, to je državnim zahtevam.

† Fani Rojčeva

Ko se je v četrtek zjutraj razvedelo v goriskem mestu, da gđ. Fani Rojčeva ni več, nismo hoteli verjeti. »Saj ni mogoče, še včeraj sem jo videla pri maši!« je protestirala ena. »Kaj zjutraj, sinoči sva bili skupaj pri blagoslovu!« je pristavila druga. In vendar Fani Rojčeva ni bilo več. Tiho in brez hrupa je živela, tiho in neopazeno je odšla. Dogorela je kot lučka pred Najsvetejšim. Vsi smo mislili, da bo še nekaj let med nami svetila s svojim zgledom, z molitvijo in dobrimi deli. Toda utrnulo se je njeno življenje, ugasnila je svetla lučka.

Njen prestor pred Najsvetejšim je prazen. Zvesta častilka presv. Evharistije je umolknila. Dober del življenja je prezivela v molitvi. Sedaj je tudi njena molitev utihnila.

Ko je človek prišel k njej, je vedno dobil dobro besedo, tolažilen opomin in tudi posteljo, če je bil potreben. Nikomur ni odrekla usluge zato, ker ni znala reči ne. Zato je imela dolžnike vsepovsod, v mestu in še več po vsej deželi onstran meje, vsi so jo poznali, posebno Vipavci. Njeni dolžniki so bili zaradi njenih dobrih del. Kdo ve, koliko paketov je spravila med vojno ujetnikom v Gonars? Sama ni štela, bilo pa jih je veliko.

Posebno pa morajo po njej žalovati misijoni. Če je pokojnica imela kako slabost, je bila ta, da je preveč rada imela misijone. Zanje je žrtvovala vse: čas, denar in svoje moči. Po smrti smo pregledovali njene papirje. To so bile skoro same beležke števil o tem, koliko je za katoliške misijone prejela in dala, koliko je zanje kupila in darovala. Res, če smemo tako reči, njena »slabost« je bila ljubezen do misijonov in med misijoni naš Baragov misijon. Ko so sedaj po vojni odšli na Kitajsko v Baragov misijon slovenski lazaristi, jim je ona oskrbela paramentov in drugih potrebščin za 70 kg. Pozneje je zvedela, da se je vse to po nesreči potopilo nekje na Kitajskem. Zato je hotela zopet na novo preskrbeti Baragov misijon z vsem potrebnim. Začela je šivati in vesti. Dala si ni miru do zadnjega dne. Hotela je vse izgotoviti čimprej, da bo maša v njenem misijonu v lepih okusnih paramentih. Žrtvovala je celo nedeljske popoldneve v ta namen. »Veste, med tednom imam vedno obiske, da mi delo kar ne gre od rok. Ob nedeljah sem pa sama, zato izražam čas, da za misijone kaj zašijem in nastikam.« mi je pravila. Tako ima sedaj Baragov misijon celotno liturgično opremo za sv. mašo v vseh liturgičnih barvah. Kako prav, da je hitela z delom, saj bi sicer ne dokončala.

Dopolnila je 84 let, odkar se je rodila v Lovrenčkovi hiši v Zaloščah. Bila je 62 let članica tretjega reda v Gorici, 47 let družbenica Marijina, 9 let tudi prednica dekliske Marijine družbe v Gorici. Polno je bilo njeno življenje, polno let in dobrih del. Zato pa njen pogreb v petek ni bil spreved žalosti, temveč le spremstvo k večnemu potoku svete duše, ki je bila ljuba Bogu in ljudem.

Zato naj ostane med nami vedno živ njen spomin!

SPOMENICA

Slovenske krščanske socialne zveze

Ljudsko glasovanje na Tržaškem

Pred enim tednom je bila v Trstu posebna komisija Socialistične Internacionalne, ki je imela nalogo preučiti razmere na področju, predvsem pa ugotoviti, ali bi se ne dalo tržaško vprašanje rešiti z ljudskim glasovanjem. Komisija so sestavljali belgijski poslanec in bivši minister g. Ruymans, angleški laburist g. Saul Rose in Francoz g. Ribière.

Prisli so v stik s predstavniki vseh trž. političnih strank, obiskali Nabrežino, Zgonik, Repentabor, Dolino in Milje. Slov. kršč. soc. zveza je po svojem predsedniku predložila gospodom naslednjo spomenico. Spomenici se je pridružila Skupina neodvisnih Slovencev v Trstu.

*

PREDSTAVNIKOM SOCIALISTIČNE INTERNACIONALE!

Slovenska krščanska socialna zveza, politična organizacija slovenskih katoličanov na Svobodnem ozemlju, smatra za svojo dolžnost sporočiti vam svoje mišljenje o ljudskem glasovanju.

Tako kakor vse ostale slovenske stranke je tudi naša organizacija kakršnemu koli plebiscitu nasprotna.

Po našem naziranju je bilo tržaško vprašanje rešeno z mirovno pogodbo dne 15. septembra 1947. Globoko smo namreč prepričani, da mora mednarodni pravni red temeljiti na moralnem načelu spoštovanja sklenjenih pogojev, ki se nikakor ne smejo spremeniti brez odobrenja vseh podpisnikov. Pacta sunt servanda!

Toda če bi države podpisnice sklenile izvesti ljudsko glasovanje, s katerim naj bi tržaško prebivalstvo samo odločilo o svoji usodi, bi se naša organizacija kot demokratska ustanova ne mogla upirati takemu sklepu.

Vendar bi bilo potrebno najprej rešiti vprašanje:

KDO IMA GLASOVALNO PRAVICO?

Pred približno enim letom je največji italijanski dnevnik Il Nuovo Corriere della Sera, ki često tolmäči mišljenje italijanskega zunanjega ministrstva, preučeval vprašanje plebiscita ter prišel do naslednjega zaključka: v coni B bi smeje glasovati samo osebe tamkaj rojene, izključene bi pa morale biti od glasovanja vse one, ki so se za jugoslovanske uprave tja priselile iz Slovenije in Hrvaške. Razen tega bi se volilna pravica morala raztegniti na osebe, ki so bile iz političnih ali drugih vzrokov primorane izseliti se iz cone B ter sedaj žive v inostranstvu.

Nam se zdi ta zahteva pravična, vendar bi isto merilo moralo veljati za obe coni: tudi po našem pritiče samo domačinom pravica, da odločajo o svoji bodočnosti.

Kdo so domačini? Po mirovni pogodbi vsi bivši državljani s stalnim bivališčem na Svobodnem trž. ozemlju dne 10. junija 1940.

Ta določba je krivična. Saj jemlje pravico do državljanstva na Stoju tisočim po fašističnem nasilju izgnanim domačinom samo radi tega, ker so 10. junija 1940. slučajno bivali v tujini. Po isti mirovni pogodbi so pa vsi policijski agentje in tuji uradniki, poslani po Mussoliniju k nam, da raznarodujejo in zatirajo domačine, postali polnopravni Tržčani.

Ker bi bila s plebiscitom mirovna pogodba z vsemi svojimi določbami razveljavljena, bi bilo potrebno določiti novo časovno mejo, pravičnejšo od 10. junija 1940, za priznanje tržaškega državljanstva in volilne pravice v ljudskem glasovanju. Pravičen časovni mejnik bi lahko bil po našem le 3. november 1918, ko smo se živeli v normalnih razmerah in Italija ni še bila zasnovala in izpeljala svojih načrtov izpodpiranja slovenskega in hrvaškega prebivalstva v naši deželi.

Mi ne zahtevamo, da bi se osebe, poslani pod fašizmom na Tržaško izpodpirati domačine, morale vrniti domov, toda upravičeno ugovarjamo, da bi se jim priznala pravica glasovanja v plebiscitu.

Edino osebe, ki so imele tukaj stalno bivališče novembra 1918, in njih otroci imajo pravico odločati o bodočnosti Svobodnega ozemlja.

Drugo vprašanje, ki ga je treba rešiti, se glasi:

O ČEM NAJ LJUDSTVO GLASUJE?

Italijanski nacionalisti skupno s političnimi pristaši gg. Saragata in Lonze predlagajo, da bi volivci smeli izbirati samo med Italijo in Jugoslavijo.

Mi tako izbirno odklanjamo.

Temeljno vprašanje, ki muči skoro sle-

hernu družino na Tržaškem, je tole: Bo Svobodno ozemlje obstalo, ali ga bodo odpravili? Vsi se zavedajo, kako je od tega odvisna celotna njih bodočnost.

Na podlagi kakšnega moralnega ali demokratskega načela je mogoče zanikati prebivalstvu pravico, da odloča o tem, kar se mu zdi najvažnejše vprašanje njegovega obstanka? Kakšen plebiscit bi to bil? To bi bil skrajni prezir ljudske volje, pravo zanikanje demokracije.

Srednje-evropska federacija kršč. delavskih strokovnih zvez

Malokdo ve, da obstaja internacionala srednjeevropskih krščanskih delavskih strokovnih zvez. Še manj pa je znano, da slovenski strokovničarji v tej internacionali zelo živahno delujejo. Zaradi tega smatramo za primerno, da si to ustanovo kratko ogledamo.

Ustanovljena je bila leta 1951. Njen sedež in uradi so v New Yorku. Sestavljajo jo »narodna predstavništva« Poljakov, Čehov in Slovakov, Litvancev, Madžarov in Slovencev. »Srednjeevropska federacija krščanskih delavskih strokovnih zvez« je zaenkrat popolnoma samostojna internacionala. V teku so razgovori za njeno vključitev v »Internationalo krščanskih delavskih sindikatov«, ki ima sedež v Utrechtu na Nizozemskem. Federaciji predseduje Slovenec g. Jože Melaher, ki je pa zaradi svojega bivališča v Clevelandu oddaljen od sedeža, vsled česar ga v New Yorku v času njegove odsotnosti nadomešča predsednik »Slovenskega predstavništva krščanskih delavcev« g. dr. Ludvik Puš. Tajnik je Poljak g. Karel Balon. Poleg njiju je v izvršnem odboru še po en predstavnik vsakega narodnega predstavništva.

Leto 1952 je Srednjeevropska federacija krščanskih delavskih strokovnih zvez (Central European Federation of Christian Trade Unions ali kratko CEFCTU) posvetila v glavnem izdelavi programa in delovnega načrta. Njen namen in delo bomo najbolje razumeli, če si oboje kratko ogledamo.

V programu CEFCTU je med drugim rečeno: »V smislu krščanskega socialnega nauka zavisi boljše in svobodno življenje delovnega človeka v glavnem od naslednjih činiteljev:

- a) socialno zavarovanje delavca in njegove družine v vseh oblikah (brezposelnost, starost, bolezen, nezgoda);
- b) zaščita žene in mladine zoper izkoriščanje od strani industrije;
- c) družinska plačila, v taki izmeri, da bo delavec mogel stanu primerno živeti in si ob skrbnem in varnem gospodarstvu zgraditi lasten dom;
- d) vse to pa je najbolj mogoče doseči, če je delavec primerno udeležen pri upravi in pri dobičku od proizvodov, ne da bi se zapovedujoče vmešavala državna oblast ali stranka.

Iz programa in delovnega načrta hoče-

Pri ljudskem glasovanju bi morali postopati tako, da bi se najprej razčistilo vprašanje, ali prebivalstvo želi ali ne želi, da se Svobodno ozemlje ohrani.

Ako bi se ljudstvo izreklo za Svobodno ozemlje, bi postalo vsako nadaljnje glasovanje nepotrebno.

Edino če bi plebiscit Svobodno ozemlje zavrgel, bi smeli volivci biti pozvani, naj sedaj izbirajo med Italijo in Jugoslavijo.

Italijanski iredentisti so takemu ljudskemu glasovanju seveda nasprotni. Il Corriere della Sera je ob zaključku svojih razprav o plebiscitu priznal, da bi volivci, če bi imeli izbirati med Italijo in Svobodnim ozemljem, dali Italiji samo večino od 50,76%. Mi smo pa prepričani, da bi bila Italija gotovo poražena.

(Konec prihodnjič)

mo nadalje prikazati nekaj nalog, ki si jih je zadala CEFCTU:

»Namen CEFCTU je, boriti se zoper komunizem in kazati delavcem v po komunistih vladanih deželah podobo sveta, ki naj bo zgrajen na krščanskih osnovah ljubezni in vrednosti človekove osebe.

Kot federalisti stremimo k široko razpredeni skupnosti poklicnih slojev. Pod skupnostjo poklicnih slojev razumemo socialne plasti, ki ob stalnem sodelovanju in medsebojnem sporazumevanju med delodajalcem in delavcem notranje rastejo v zavestno delovno in družabno občestvo in so zanje zgrajene na enakih pravicah in dolžnostih raznih poklicnih slojev.

Ker so komunisti večino strokovniških voditeljev pozapirali ali pobili, hočemo vzgojiti novo generacijo vodilnih mož, ki se bodo mogli okorističiti s pridobitvami strokovniškega gibanja na Zapadu.

Delavcem po komunistih zaslužnjem deželah hočemo posredovati resnično sliko o političnem in gospodarskem položaju na Zapadu.

Zapadnemu delavstvu pa bomo predočevali dejanske cilje delavskih množic pod komunističnim jarmom in mu dokazovali, kako more komunizem pod masko in praporom svobodnega strokovničarstva izkoriščati delovnega človeka. Zapadno delavstvo bomo svarili, če le mogoče s tiskano besedo, da naj ne naseda komunistični propagandi.

Z našo Cerkvi zvesto Federacijo in skupno z delavci vseh krščanskih veroizpovedi ter v sodelovanju z vsemi protikomunističnimi delavskimi strokovnimi zvezami hočemo zgraditi močan jez zoper komunizem, kadar bo sedanja komunistična poplava že prenehala.

Iz odlomkov iz programa in delovnega načrta CEFCTU sledi, da so naloge, ki si jih je ta mlada ustanova zadala, izredno širokopotezne. Pa je prav tako! Čas je že, da krščansko delavstvo dežel, ki so zaslužnjene po komunizmu, spregovori svojo jasno besedo, ker jo samo ne more, pač preko strokovniških prvakov, ki živijo v emigraciji. Nastop CEFCTU daje delavstvu, ki v Srednji Evropi ječi pod komunistično knuto, veselo upanje, da se njegovi bratje na Zapadu zanj brigajo in vrše potrebno delo za njegovo boljšo bodočnost.

DROBNE NOVICE

Zakonca Rosenberg - usmrčena

Julij in Ethel Rosenberg, ki sta bila zaradi izdajanja atomskih tajnosti obsojena na smrt na električnem stolu, sta bila v noči od petka na soboto usmrčena. Za njuno pomilostitev se je zavzel celo sveti oče. Oba sta bila Juda in prepričana komunisti. Ves komunistični tisk je zagnal ob njuni smrti grozen vik in krik, a ni niti z eno besedo obžaloval žrtev, ki so padale tiste dni pod sovjetskimi krogli v Vzhodni Nemčiji.

Francoska vladna kriza

Tudi Andreju Marie-u se ni posrečilo, da bi dobil predpisano večino za svoj delovni program. Predsednik republike Auriol je nato povabil vse poveljne bivše ministrske predstavnike in voditelje strank, naj izdelajo skupen program. Nato je povelil sestavo vlade neodvisnežu Antoineu Pinayju.

Francoska vladna kriza traja že več kot en mesec. Zaradi nje je bila bermudska konferenca že večkrat preložena.

Egipt - republika

General Naguib je 18. t. m. proglasil Egipt za republiko, samega sebe pa za predsednika republike in prvega ministra. Mali kralj Ahmed Fuad II., sin lahkoživca Faruka in kraljice Narriman, je izgubil svoj prestol. Ko bo izgotovljena nova ustava, bo ljudstvo s posebnimi volitvami odločilo, ali hoče prezidenčno ali parlamentarno republiko.

Novi člani slovenske Akademije

Slovenska Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani, se je obogatila za nove člane, med katerimi so nekateri tudi nam prav dobro znani. Novi redni člani slov. Akademije so: umetnostni zgodovinar Izidor Cankar, pisatelj France Bevk in Miško Kranjec, akademski kipar Boris Kalin in skladatelj Marijan Kozina.

Med raznimi potrjenimi dopisnimi člani Slovenske akademije so še dr. Fran Zwitter, profesor filozofske fakultete v Ljubljani, dr. Marko Kostrenčič, profesor pravne fakultete v Zagrebu, dr. Frane Kogoj, in razni drugi.

Pri radijski oddaji »Vera in naš čas«, bo govoril v nedeljo 28. junija ob 9.30 dr. Lojze Škerl, profesor v tržaškem bogoslovju, o temi: »Na Petrovem grobu«.

Izredna doklada „emergenca“ in slov. šolniki

Trst, 20. junija 1953.

»Emergenza«, o kateri hočemo govoriti danes, ni policija. To je posebna doklada k plači državnim nastavljenecem na Tržaškem. O tej stvari se je zadnje mesece veliko govorilo in pisalo. Pred nekaj tedni je ta doklada dobila otipljive in vidne oblike. Višji upravni ravnatelj Vitelli je namreč 19. maja 1953 (pod štev. 1291 Gab.) izdal okrožnico, v kateri je odredil, naj se izplača ta izredna doklada. Okrožnica pravi:

»Po dogovorih z italijansko vlado se dovoljuje, začeti s 1. julijem 1952 izredna doklada »emergenca« državnemu osebju, ki je v nepretrgani službi na Tržaškem.

Doklada je dodatni mesečni prejemek in je povezana z dnevi neokrnjenega prejemanja osnovnih dohodkov.

V šestem odstavku pravi okrožnica, da se doklada izplača tudi začasnemu osebju. Brž po tej okrožnici so začeli izplačevati to izredno doklado italijanskim profesorjem in učiteljem, stalnim in nestalnim.

Slovenski šolniki so počakali, čes, ko bodo izplačali te, pridemo na vrsto tudi mi. Ko le ni bilo nič, so vprašali na računovod-

stvu višje šolske uprave, kdaj bodo začeli izplačevati tudi Slovence. Dobili so telefoničen odgovor, da še ne, ker da je g. prof. Fadda, načelnik vzgojnega urada, vprašal v Rim za mnenje.

Tako!

G. prof. Fadda je bral Vitellijevo okrožnico, ki govori o državnih nastavljenecih in ne dela razlike med Slovenci in Italijani.

G. prof. Fadda ve, da so slovenske šole državne in da so slovenski šolniki državni nastavljeneci.

G. prof. Fadda gotovo pozna člen XII ukaza štev. 18 od 8. novembra 1947, po katerem ima »vodilno, učno in upravno osebje, dodeljeno šolam s slovenskim učnim jezikom, enake prejemke kot osebje v službi na šolah z italijanskim učnim jezikom.«

Kljub temu je g. prof. Fadda v svoji objektivnosti in nepristranosti dal izplačati doklado italijanskim šolnikom, slovenske pa pustil čakati.

Quousque tandem...

Radovedni smo, ali je davčna uprava vprašala Rim za mnenje, ali sme uporabiti »legge Vanonia« in druge za državne nastavljenice obvezne dajatve tudi za Slovence.

GOSPODARSTVO

Proti škodljivcem v žitni shrambi

se moraš začeti boriti predno in čim spraviš žito v shrambo.

Najprej moraš shrambo dobro očistiti: Prostor mora biti čisto pometen, očiščen pajčevin in vse nesnage. Žitne skrinje in zaboji naj bodo skrbno osnaženi, če le mogoče izpostavljeni sončnim žarkom, vreče pa stopene prahu in tudi razprostrte na soncu.

Nato moramo shrambo razkužiti, kar pomeni, da uničimo v shrambi vse škodljive glivice, predvsem od plesni ter da uničimo vse škodljivce, kot molje, ki bi se morebiti skrivali v kakšnih špranjah.

V ta namen pustimo — če je le mogoče — da sonce s svojimi žarki obišče vse kote shrambe. Če pa to ni mogoče, potem moramo zažgati v shrambi žveplo. Prav primerni so za to žvepleni azbestni trakci, ki ne kapajo. Zažveplani prostor mora biti zaprt vsaj 24 ur, potem pa prezračimo.

Sledi razkuževanje proti živalskim škodljivcem. V tem oziru je danes najprimernejše in najmočnejše sredstvo »neocid 99«, ki je učinkovitejši od DDT. Če z »neocidom 99« poskropimo pod, stene in strop, smo zagotovljeni, da vsaj 6 mesecev ne bo ostala živa nobena mrzlokrvna žival — vsi hrošči so mrzlokrvni —, ki bi hotela tu počivati.

Zavedati pa se moramo, da spravimo s samim žitom v shrambo tudi žitnega molja in še kakšnega škodljivca. Zato je potrebno takoj razkužiti tudi žito. Navadno se žito še nekoliko suši in zato ostane nekaj časa razprostrto po podu. Tu in takoj ga moramo premešati s prahom »Geigy 33«, katerega potrebujemo za 100 kg po 100 do 120 gramov. Ta prah ni za ljudi škodljiv, očuva nam pa žrje, da ne postane vsaj 6 mesecev žrtev moljev in drugih škodljivcev.

»Geigy 33« pa ne očuva žita pred mišmi in proti temu je potrebno uporabiti pač druga sredstva.

Se boriš proti kiseljaku ali gozdnemu črvu?

Ta škodljivca dela vsako leto večjo škodo. Če ga hočeš uničiti — in to nujno priporočamo vsem, ker ga bo drugače iz leta v leto več — moraš med raztopino modre galice primešati arzenata. Na mestu je tudi apneni arzenat, ki je najcenejši.

Ne pozabi tega!

Kesajo se bivši sviloprejkarji,

da niso letos gojili »sviloprejk«. Dočim je znašala lanska zaključna cena okoli 500 lir za kg svežih zapredkov, je bilo letos plačano na račun po 600 lir, in sodeč po sedanjih tržnih razmerah bo izplačanih še nadaljnjih 100 do 150 lir za vsak izročen kilogram.

Izgleda, da bo gojenje sviloprejk doživelo v Italiji občutno izpremembo. Letos so namreč prvič preizkušali seme japonskih sviloprejk in so tega semena uvozili 400 onč. Japonske sviloprejk zapredajo namreč mnogo daljšo nit kot domače, in sicer 1200 do 1300 metrov napram 800 do 900. Zato pa je za kg svile potrebnih mnogo manj japonskih svilodov kot domačih in tvorničarji sviloprejk so pripravljeni plačati za japonske svilode 100 in več lir vrhu cene za domače.

Rekorden pridelek riža

pričakujejo letos. Računajo, da bo pridelek znašal okoli 1.600 milijonov q ali 7% več kot v srednjem pred vojno. Največji povisek pridelka zaznamuje Indija, kjer ni bila še nikdar posejana tako velika površina. Izredne pridelke pričakujejo tudi v Pakistanu, na Koreji, Japonskem in na Filipinih.

Upajmo, da bodo imeli vzhodni narodi vsaj riža dovolj in da ne bo zavladala ponovno lakota, ki trpinči vsako leto stotine milijonov ljudi.

Čast in hvala — zelju!

Sladko zelje, prisiljeno zelje, kisel zelje, zelje v kozici in solati, cvetača z oljem, maslom ali v kozici, ohrovt (vrzote) na različne načine, rožnato zelje (šproc), razne kolerabce, zgodnje in pozno zelje, brez glave in z debelo glavo, temno, belo, rdeče in vijoličasto, in še marsikaj, vse to je zelje, gotovo najbolj demokratična povrnina. Gospod in berač imata zelje skoraj sleherni dan na mizi, saj je večinoma najcenejša hrana, najcenejša zelenjad. In pa zdrava! Samo poslušajmo starega Katona (Marcus Porcius Cato), ki je 200 let pred Kr. spisal strokovno kmetijsko knjigo, kako hvali zelje — ni pa ravno potrebno vsega verjeti:

»Zelje pospešuje prebavo in trezni pijanost. Če se hoče na pojedini jesti in piti več kot je potrebno in z velikim tekom, najete se pred obedom surovega zelja, shranjenega v kislu. Najete se zelja tudi po obedu. Zelje vzdržuje dobro zdravje. Stročeno in položeno na tvore in otekline jih ozdravi. Ozdravi tudi otožnost in prežene slabe misli...«

V splošnem dobi človeško telo od 1 kg zelja po 120 kalorij (delavec jih potrebuje dnevno okoli 3.000), in sicer jih vsebuje največ ohrovt, najmanj pa cvetača, ki pa je kljub temu bolj cenjena. Najbolj sladko in nežno je rdeče zelje, rdeči kapus, ki pa pri nas daja pičle pridelke. Je li zelje lahko prebavljivo? To zavisí od tega, kako je pripravljeno in pa od želodca, ki naj zelje premele. Bele kapusne glave, posebno če jih je mraz nekoliko pretresel, so najlažje prebavljive, tudi surove. Kislo zelje zaužito v surovem stanju, je s svojo mlečno kislino najboljše zdravilo proti žlednemu katarju. Kuhano zelje izgubi vedno nekoliko redilnih snovi, zato pa zaleže največ zelje v skuhah (misteurah). Te so res dobre, če jih napravi spretna kuharica. Od te zavisí največ.

160.000 q cvetic

je bilo izvoženih iz Italije v prvih 4 mesecih t. l., kar predstavlja porast za 84% napram lanskemu letu.

Večji razprodajalci cvetic večine držav na svetu so ozko povezani med seboj v močni organizaciji. Če hoče nekdo pokloniti šop cvetic neki osebi, recimo v Švici, Angliji, ali tudi v Čile, Južni Afriki ali celo v Avstraliji, lahko to izvrši potom bližnjega večjega cvetličarja, ki je v organizaciji: ta sprejme naročilo, brzoživo svoji zvezi, ta odda brzoživo naročilo zvezi, kjer dotična oseba stanuje; ta zveza izroči naročilo onemu včlanjenemu cvetličarju, ki stanuje najbližje osebi, ki naj dobi naklonjeni šopek.

STRŽAŠKEGA

Tečajni izpiti na Državni nižji trgovski-strokovni šoli

Nižji tečajni izpit na Državni nižji trg. strokovni šoli s slovenskim učnim jezikom v Trstu so izdelali naslednji dijaki:

Amor Ljubič Lilijana, Azzolin Ana Marija, Bembi Bembič Nazarij, Brišček Ana Marija, Čok Natalija, Drassich Draščič Marija (odličnjakinja), Česarek Alfred, Drožina Bruno, Filipcic Filipčič Edvard, Gianini Jankovič Marij, Gruden Ana (odličnjakinja), Coretti Kuret Mercedes, Coretti Kuret Nidija, Cosma Kosmač Vesna, Ierini Ivanka, Indri Marčeta, Jež Bruna, Maicen Majcen Lavra (odličnjakinja) Lorenzi Lavrenčič Vida, Pertot Lavra, Piščanč Pavla, Petrich Petrič Humbert, Reppi Repič Mirela, Škerl Silvana, Stocca Štoka Ada.

Mavhinje

† Vanda Furlan

»Cvetka mila je usahnila, presadila jo je smrt — v rajski božji vrt.«

Prav ti verzi, ki so napisani na nagrobnih ploščah pok. brata na tistem in skromnem pokopališču rojstne vasi nekje na Vipavskem, so mi z vso neizprosno resničnostjo stopili pred oči, ko so v prijazni slovenski vasi — v Mavhinjah pretekli četrtek spustili v zemljo truplo komaj triindvajsetletne, vsem priljubljene, marljive in zavedne slovenske dijakinje pok. Vande Furlanove.

Prijazno, vedno nasmejeno, polno nad in pristno — slovenske vednosti, Te je kruta roka smrti v etetu let iztrgala iz prirčne kroga družine, vesele družbe prijateljev, pevcev in vseh, ki smo te poznali, cenili in spoštovali in ki danes ob Tvojem preranem grobu žalujemo.

Vedno nam boš, draga Vanda, ostala v najsvetlejšem spominu. Še več! S svojo skromnostjo, ponižno vdanostjo v božjo voljo, kakor tudi z junaškim, tihim prenašanjem trpljenja, ki Ti ga je zlasti zadnje čase prizadejala zahrbtna bolezen, si nam postala svetel zgled krščanskega romanja na življenjski poti h cilju, kjer si delé mejo kraj in čas na eni ter brezkončna večnost na drugi strani!

Tvoje drage svojce in nas pa naj krepki zavest, da Te je ljubi Bog s svojo usmiljeno Materjo za zvestobo in vdanost bogato poplačal, ko Te je iz solzne doline povabil na angelsko svatbo k sebi na večne Višarje. Zbogom Vanda! Naj Ti bo lahka slovenska zemlja!

Mladinska akademija v Dolini

V svojem življenju sem videl veliko domovinskih akademij, ki jih je pripravila mladina. V našem slovu sicer ne manjka domovinske snovi, toda za lepo akademijo je treba vse prav izbrati, razdeliti in dobro pripraviti. To pa ni dano vsakemu, ki si zamisli mladinsko domovinsko akademijo. Tako sem skoro z majhnim dvomom vstopil zadnjo nedeljo v dolinsko župnijsko dvo-

ALI VESTE, da z naročilom darilnega paketa pri Slovenskem karitativnem društvu Slokad v Trstu, ul. Rittmajer 6 (trgovina) - cas. post. 252 - podpirate naše dijake? Poseben popust za gg. duhovnike, profesorje, učitelje, čč. sestre itd.

WILHELM HÜNERMANN:

Oče Damijan

»Tudi ne maram več nazaj!« je rekel Klemens. »Kljub temu pa bo ostalo hrepenenje po domovini nezaceljena rana.«

Zdaj je pristopil k obema redovnicama čolnar. Nekaj časa je tudi on nemo stal poleg njiju ob ograji na palubi. Nato je začel govoriti kakor sam zase:

»Že davno sem hotel od barke in morja vzeti slovo. Imam ženo in štiri otroke. Nekje bi si nato postavil hišico in si zasadil vrt, velik vrt s kokosjo farmo. In o božiču bi bil doma. Sneg bi ležal visoko na mojem vrtu in v sobi bi gorelo božično drevesce... in... ah, kaj! To so prazne maranje! V naslednjem pristanišču bo vse pozabljeno. Denar bo v krčmi spet skopnel in nikoli ne bom imel doma. Prekleto vendar!«

Iz vode je pljusnila velika srebrna riba, se poglala proti velikemu belemu jadru in drgetaje obležala na krovu. Damijan je prijel ribo in jo vrgel nazaj v morje. »Pojdi, ostani v svojem domu!« se je

rano, kjer je mladina nastopila z domovinsko akademijo. Reči moram, da je bil moj dvom zelo odveč, kajti prireditelji so imeli srečno roko, dobro oko in pravi smisel za v resnici lepo akademijo, ki jo štejem med najlepše, kar sem jih sploh videl. Ze izredno okusna priredba skromnega odra je napravila na vse lep vtis. Na temnem ozadju so med simboličnimi srei blestele besede: domovina, mili kraj.

Celotna akademija je prodirno kazala cilj prirediteljev: dati vsem prisotnim čim več otipljivega in neposrednega narodnega bogastva, iz česar se ob koncu večera ne hote rodi uspeh: ljubezen do doma, do domače besede, do domače pesmi. Če bi gledal le na posamezne točke, bi brez dvoma moral prisoditi prvo mesto mladim fantom, ki so s svojimi simboličnimi vajami po melodiji »Po jezeru« želi največ uspeha. Prav tako je bil na višini rajalni nastop deklet in zlasti še prizor »Domovina — matie«, v katerem prinašajo svoje darove

materi — domovini njeni sinovi. Toda ne le posamezne odlične točke, vsa prireditev je zapustila vtis lepote, resnosti in obenem vesele domačnosti, ki jo človek more doživeti le pri nestrankarskih prireditvah.

Škoda je le, da niso akademije priredili dvakrat, ker je za enkratno predstavo dolinska dvorana vedno premajhna. Motila je tudi izredna vročina in bi seveda akademija tam v majniku lepše uspela. Akademija bi še bolj zajela občinstvo, če bi bila združena s kakšnim narodnim praznikom. Vsekakor pa ostane dogodek, ki je doraščajoči mladini v Dolini v veliko čast in ponos! Tako na široko zasnovana in dobro izpeljana prireditev kaže, kako misli nova mladina in kako misli večina vasi, v kateri je bila proslavljena naša skupna domovina!

Obiskovalec

Obvestilo

Akademski klub Jadran bo priredil v ponedeljek 29. t. m. ob 20.30 uri v župnijski dvorani v Dolini koncert umetnih in narodnih pesmi. Poje moški pevski zbor Jadran pod vodstvom dr. Zorka Hareja.

Z GORIŠKEGA

KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO V GORICI
priredi v soboto 27. junija ob 21. uri v Marijinem domu na Placuti
PEVSKI KONCERT
posvečen spominu pok. skladatelja
VINKA VODOPIVCA

SPORED

UVODNA BESEDA

Mirko Filej: ŽALOSTINKA

SKLADBE POK. VINKA VODOPIVCA

Prvi del

1. Sijaj, sijaj, lunica	- mešani zbor
2. Ptici	- mešani zbor
3. Mejnik (balada)	- osmeroglasni zbor in soli

Drugi del

1. Že sonce za goro gre (goriška nar.)	- moški zbor
2. Imel sem ptičico (goriška narodna)	- moški zbor
3. Ubežni kralj (balada)	- moški zbor
4. Bolečina	- moški zbor
5. Hej, kupil si jaz pipo bom	- moški zbor

Tretji del

1. Že cvete roža gartroža	- mešani zbor
2. Noč na Adriji	- mešani zbor
3. Knezov zet (balada)	- mešani zbor in soli

Zbor vodi prof. M. FILEJ

Koncert se bo ponovil v nedeljo 28. junija ob 20. uri v Marijinem domu na Placuti. — Vstop samo z vabilom, ki vam zagotavlja sedež in ga lahko dvignete v trgovini pri Kosiču v Raštelu in v kavarni Bratuž.

Natečaj

Naučno ministrstvo je z dekr. dne 22. 5. 1953, objavljenim v Uradnem listu dne 3. 6. 1953, razpisalo natečaj za učna mesta na srednjih šolah vseh vrst in pa odgovarjajoče usposobljenostne izpite. — Čas za vlaganje prošenj in dokumentov je do 1. sept. 1953. — Kdor želi pojasnila, se lahko obrne na državne srednje šole ali na šolsko skrbništvo.

Nova maša v Gorici

V nedeljo 28. junija bo pri oo. kapucinih imel slovesno novo mašo p. Mansuet Božič iz Budanj pri Vipavi. G. novomašnik bo drugi dan na praznik sv. apostolov Petra

in Pavla prišel maševat v stolnico zjutraj ob 6h za slovenske vernike. Popoldne ob 4h bo imel shod in blagoslov za tretjerednike pri sv. Ivanu.

Št. Viška gora

Dne 21. maja je umrla na Št. Viški gori ga. Makue Lucija, vzor dobre in krščanske matere. Zgodaj odvovala, saj se je rodila zadnji sin še le po očetovi smrti, je na malem kajžarskem posestvu vzgojila 10 otrok, pri tem pa imela še vedno široko odprto srce za reveže. Njena majhna hišica, pretesna za tako veliko družino, je bila zatočišče in dom vseh ubožcev.

Ena izmed hčera je usmiljenka, njeni sinovi so pa eni izmed prvih spoznali vso

Larsen počasi spregovoril:

»In vi to resnično verujete, brat? Ali vi to tako trdno in gotovo verujete, kakor človek verjame na svojo roko ali oko? Da je nekoč Bog sam prišel na zemljo, da bi nas osrečil?«

»Bolj verujem to kakor v svoje življenje je slovesno odgovoril Damijan.

»In zato potujete na tej barki okrog pol sveta, da bi učili te vere Kanake, vere v betlehemskega Otroka? Zato ste vse zapustili, starše, domovino, vse? Povejte, ali res samo zato?«

»Samo zato!« je odgovoril brat. »Samo zavoljo božičnega evangelija.«

»Brat,« je rekel mornar komaj slišno. »Srečen človek morate biti s tako vero! O, da bi jaz mogel verovati! Da bi mogel verovati! Bilo bi vse drugače, vse drugače, kakor je sedaj!«

»Moliti morate, prijatelj!« je rekel Damijan de Veuster. Tudi vera in milost. »Pustite to osladno klepetanje!« se je zdaj zasmejal Fric Krause, drugi mornariški podčastnik. »Kaj bi to fariško čevkanje! Pojdite z mano! Imam še steklenico žganja! Ob njem te minejo izmišljotine.« Odštrkljal je po stopnicah navzdol.

zlo komunizma in so se proti njemu aktivno borili. Sin Ludvik je v težkem letu 1945 prostovoljno žrtvoval svoje mlado življenje, da je rešil gotove smrti svoje tovariše.

Težko prizadeti družini naše sožalje.

Prihodnji teden v Gorici

V sredo 1. julija ob 8.30 zvečer bo pri sv. Antonu mesečni shod za žene.

V petek 3. julija zvečer ob 8.30 uri bo čiščenje sv. R. T. pri sv. Antonu.

V soboto 4. julija ob 6h zjutraj bo mesečna pobožnost v čast brezmadežnemu Srcu Marijinemu v stolnici.

V nedeljo 5. julija ob 8. uri sv. maša in skupno sv. ohajilo za moše in fante pri sv. Ivanu.

Radio Trst II.

Nedelja, 28. junija: 8.45 Kmetijska oddaja. — 9.30 Vera in naš čas. — 11.30 Oddaja za najmlajše. — 13.00 Glasba po željah. — 16.00 Malo za šalo - malo zares. — 18.00 Novice iz delavskega sveta. — 18.10 Nastop gojencev Prosvetne Matice. — 21.30 Izbrana lirika. — 19.00 Iz filmskega sveta. — 21.40 Verdi: SIMON BOCCANEGRA, 1. dejanje.

Ponedeljek, 29. junija: 13.00 Glasba po željah. — 16.00 Koncert godalnega or-

kestra iz Celja. — 17.00 Radijski oder - Grillparzer: LJUBEZNI MORJA VALOVI. — 20.00 Slovenski motivi. — 21.00 Književnost in umetnost. — 22.00 Verdi: SIMON BOCCANEGRA, 2. dejanje.

Torek, 30. junija: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Tehnika in gospodarstvo. — 20.30 Aktualnosti. — 21.00 Radijski oder - BETTI UGO: KORUPCIJA V SODNI PALAČI, nato Večerne melodije.

Sreda, 1. julija: 13.30 Kulturni obzornik. — 19.00 Zdravniški vedež. — 20.30 Sola in vzgoja. — 21.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane.

Četrtek, 2. julija: Pevski duet in harmonika. — 19.00 Slovenščina za Slovence. — 20.00 Slovenski motivi. — 21.00 Dramatizirana povest - James Thurber: NOČ DUHOV.

Petek, 3. julija: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Kraji in ljudje. — 20.00 Koncert Pianistke Hilde Horak-Casove. — 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 22.00 Iz angleških koncertnih dvoran.

Sobota, 4. julija: 13.00 Šramel kvintet in pevski duet. — 13.30 Kulturni obzornik. — 19.00 Pogovor z ženo. — 20.40 Slovenske pesmi. — 21.00 Malo za šalo - malo zares. — 22.00 Prokofjev: Koncert za klavir št. 3.

Tiska tiskarna Budin v Gorici
Odgovorni urednik: Stanko Stanič

ZAHVALA

Ob nepričakovani bridki izgubi ljubljene

tete Fani Rojčeve

se kar najtopleje zahvaljujemo najprej preč. g. dr. Kazimiru Humarju za duhovno pomoč v zadnji uri, potem vsej prečastiti duhovščini, ki je spremljala blagopokojnico k večnemu počitku; prednici Marijine družbe gospodični Pavli Hvala in vsej Marijini družbi za polnoštevilno udeležbo pri pogrebu in za lepi venci, pa tudi vsem, ki so s svojo udeležbo pripomogli, da je bil pogreb tako veličasten.

V Gorici, dne 23. junija 1953.

Žalujoče nečakinje

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše predrage hčerke in sestre

VANDE

se toplo zahvaljujemo preč. g. dekanu Štanti iz Šempolaja, domačemu dušnemu pastirju č. g. Žoržu in č. g. Švari Francu iz Zgonika za žalne obrede, domačemu in šempolajskemu pevskeemu zboru za žalostinke, darovalcem cvetja in vsem ostalim, ki so nam kakorkoli stali ob strani v tako hudi nesreči.

Vsem prisrčen Bog plačaj!

Mavhinje, dne 18. junija 1953.

Družina FURLAN

POZOR! POZOR! POZOR!

DARILNE POŠILJKE

Ali ste že naročili darilno pošiljko pri trdkih

IMPORT CITRUS EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček

TRST - TORREBIANCA 27 - TELEFON 24467

Storite to čimprej, ker Vaši sorodniki, znanci in prijatelji nujno potrebujejo in pričakujejo Vašo pomoč.

A nihče ni šel za njim. Peter Larsen je zaigral na harmoniko božično pesem. Boječ in tiho so zapeli mornarji za njim sveče besede:

»Sveta noč, blažena noč!«

Nad jambori je žarel križ iz zvezd.

To je bil božič na Atlantskem oceanu. Mir je bil nad morjem in ladjo.

Samo stari jadrar je tiho mrmral o koncu sveta...

Prve dni novega leta je vozil »R. W. Wood« ob sijajnem vremenu okoli rtiča Rog. Pater Willemssen je bral zadušnico za misijonarje, ki so jih bili tukaj pred dvajsetimi leti strli viharji in valovi.

Konec januarja pa je prinesel dokaj ur strahu. Deset dni je hlesel vihar na oceanu. Morje je bilo kakor en sam kipeč, bučec, sikajoč pekel. Valovi so premetavali ladjo kakor orchovo lupino. A železna kapitanova volja je rešila ladjo. Ali pa je molitev potnikov, ki so opravili devetdnevno k Mariji — Morski Zvezdi — izprosila milost, da je na svečeno strašno vihar potihnil in se je morje pomirilo?

Ze so mislili, da so izven nevarnosti, pa je peti februar skoraj prinesel konec. Orkan je zgrabil ladjo. Nebo je bilo zvepleno-

rumeno, nato je postalo kakor noč temno. Okrog vseh jamborov so se vžigali bliski. Kot hiša visoki valovi so butali ob stene ladje in grmeli kakor strelji iz topov. Jambori so stokali in jecali. Bati se je bilo, da se bodo zdaj, zdaj zlomili. S sekirami v rokah so mornarji čakali, da presekaajo vrve, če bi jambori zgrmeli čez krov.

Zdaj je ogromen val vrgel ladjo v globino. Voda se je s treskom zgrnila nad krovom. Kriki, kletve, molitev so se razlegale skozi grmeče valovje. Zdelo se je, da je prišel konec. A hrabra trijambornica se je sopihajoč spet dvignila iz močrega groba. Orkan se je z novo besnostjo zaletel v ladjo. Mornarski učence se je krčevito držal za vrvi in neutulajljivo jokali. Samo stari mornar se je rezko smejal in kričal:

»Konec sveta!«

Nebo in morje sta bila en sam grmeč, bobneč pekel. In vendar je bil v vsem tem božji glas, ki je govoril ljudem. Damijan je nehoti kričal vrstice iz psalma: »Glas Gospodov je nad vodami. Veličastni Bog pusti doneti svoj grom. Gospod je nad grmenjem valov.«

(Nadaljevanje)